

Dienst: 06-04-2008 Neerijnen, 18.30 uur, ds. C.A. van der Graaf.

Serie: 'Waarom ik een Christen ben.'

Preek (3): 'Het kruis van Christus toont mij het karakter van God.'

Schriftlezingen:

- **Psalm 103: 8-13**
- **1 Johannes 4: 7-10**

- **Jesaja 6:1-5**
- **Hebreeen 10:26-31**

- **Hosea 11:1-11**

Eigenlijk is het heel opvallend dat uitgerekend een martelwerktuig het teken geworden is van het christelijk geloof. Niet een ichtusvis, niet een weggerolde steen, niet de troon van God, maar een eenvoudig kruis is het centrale symbool geworden van het christendom. Je komt het overal tegen. Niet dat er ook geen andere symbolen gebruikt worden, maar het belangrijkste is toch wel het kruis van Jezus. Dat staat in het middelpunt van ons geloof.

Nu is dat natuurlijk ook weer niet zo heel vreemd. Het is u misschien wel eens opgevallen dat de schrijvers van de evangeliën in verhouding de meeste plaats inruimen om uitgebreid te vertellen over de laatste dagen van Jezus op aarde. Met name over zijn lijden en sterven aan het kruis. En Paulus schreef aan de gemeente van Korinthe: 'want ik had mij voorgenomen niets anders onder u te weten dan Jezus Christus en Die gekruisigd.'¹

In de komende drie themadiensten rond het thema 'waarom ik een Christen ben', zullen we daarom met elkaar nadenken over het kruis van Jezus dat zo'n centrale plek inneemt in het Bijbels getuigenis. Achtereenvolgens zullen we het hebben over: (1) Het kruis van Jezus dat ons het karakter van God toont, (2) Jezus verzoent door te lijden en sterven aan het kruis onze zonden, (3) Jezus overwint aan het kruis de kwade machten in deze wereld.

Vandaag gaat het dus over het kruis van Jezus dat ons het karakter van God toont. Je hoort hier en daar nog wel eens de vraag gesteld worden: 'was dat nu echt allemaal nodig, dat kruis, al dat bloed zowel in het OT als in het NT, die dood van Jezus? Kon dat nu echt niet op een andere manier? Al dat geweld, een offer dat gebracht moest worden, dat is toch niet

---

¹ 1 Korinthe 2:2

meer van deze tijd? Ja, er wordt in vandaag de dag wel met een schuin oog gekeken naar het geweld en het bloed in de Islam, maar die God van het Christendom, is die nu echt zoveel anders? Christenen hebben hun mond immers vol van het offer dat Jezus bracht voor hun zonden. Een offer dat noodzakelijk was, omdat God anders geen vrede kon hebben met mensen. Wat is dat voor een God? Wil Hij nu echt bloed zien?' (Over deze laatste vraag zullen we het de volgende keer hebben.)

Kon, en kan, God niet gewoon doen wat Hij ook van mensen vraagt, namelijk vergeven? Gewoon vergeven, zonder dat kruis en dat bloed, zonder de dood van Jezus. Waarom zo moeilijk doen, al dat geweld? God kan toch ook wel zeggen: 'oké, Ik zal er niet al te zwaar aan tillen.'

Om maar met die laatste vraag te beginnen, kijkend naar het kruis van Christus, kunnen we niet anders antwoorden dan nee. God kan blijkbaar niet zomaar zeggen: 'Ik zal er wel niet te zwaar aan tillen, aan al jullie zonden, aan het onrecht in de wereld, jullie ongeloof, jullie egoïsme.'

Zomaar vergeven, net doen alsof er niets gebeurt is, net doen alsof er niets aan de hand is, dat kan Hij niet. Zoveel mag wel duidelijk zijn. Geconfronteerd met al dat onrecht in de wereld, de opstand tegen Hem, het venijn, het 'ikke-ikke-ikke en de rest kan...', geconfronteerd hiermee kan God niet zomaar doen alsof, menselijkerwijs gesproken, Zijn neus bloed. En nee, Hij kan niet zomaar vergeven zondermeer. Waarom niet? Daar zijn heel wat antwoorden op te geven. Deze zullen de komende preken ook aan bod komen. Je kunt dan denken aan: Omdat Hij niet gemakkelijk wil en kan doen over de zonde. En ook: omdat Hij mensen niet als dieren of als kleine kinderen wil behandelen, maar als volwassen mensen die verantwoordelijk zijn voor hun keuzes, hun daden en dus ook voor de gevolgen van hun daden. En in de eerste plaats, en daar gaat het vandaag over in de preek, omdat dit niet past bij Zijn karakter.

Wat zegt het kruis ons dan over het karakter van God? Naar mijn idee twee dingen. En we kunnen dit denk ik wel beschouwen als een samenvatting van het OT en het NT. In de eerste plaats dit: als we in de Bijbel naar het karakter van God gaan zoeken, dan komen we al snel een woord tegen dat als het ware vet gedrukt staat en dat is het woordje liefde. Ja ja, zondermeer, daar is de Bijbel vol van. Eén van de meest bekende regels uit de Bijbel komen ongetwijfeld uit de pen van de discipel die Jezus liefhad. Johannes schrijft in zijn brief, lazen wij: "een ieder die liefheeft is uit God geboren en kent God. Wie niet liefheeft, die heeft God niet gekend: want God is liefde (1 Joh.4:7b-8)." En niet alleen het Nieuwe Testament is vol

van deze liefde, maar ook het Oude Testament is vol van deze liefde van God. Als voorbeeld hiervan lezen we Psalm 103, commentaar is niet nodig dunkt me. We hebben deze psalm met elkaar al eens gebeden: 'Barmhartig en genadig is de Heere, geduldig en vol van goedertierenheid (liefde).' En dan volgt een beschrijving van God, waar je warm van wordt. Of niet dan? Heerlijk! Deze God is onze God! Dank u Heere, dat ik U kennen mag.

Tegelijk, daar hebben we ook van gelezen in de volgende twee Schriftlezingen, moeten we oppassen dat we niet aan de haal gaan met dit woordje liefde. Niet wij bepalen wat liefde is en wat het betekent voor God om liefde te zijn, maar God bepaalt wat liefde is. En aan zijn liefde zit een kant, die we ook in de Bijbel tegenkomen. We lezen daar over in Jesaja. Dat is de kant die, soms een beetje smalend, de 'hel en verdoemenis' kant genoemd wordt. God is soms verschrikkelijk kwaad op Israël². Trouwens niet alleen op Israël, maar op alle mensen.

Hij is Heilig en kan het gewoonweg niet uitstaan als mensen dat niet zijn. Hij neemt Zijn Tien geboden uiterst serieus, omdat ze een uitdrukking zijn van Zijn Heiligheid. Hij wordt heel kwaad als mensen die geboden niet of niet zo heel erg serieus nemen. En dan niet kwaad zoals wij kwaad worden, maar met een reden: dat mensen het hart hebben om Hem omlaag te halen met hun zonden. Dat mensen het lef hebben om er andere goden op na te houden. Nou ja, zo kan ik nog wel even doorgaan. Dan worden er in de Bijbel beelden gebruikt van God als: de meest verhevende, een verterend vuur, ver weg, totaal anders dan een mens, Hij is licht en is niet met duisternis samen te denken en dat God walgt (letterlijk: overgeeft) van de zonde.³

We lezen wat deze kant van de liefde van God betreft, over Jesaja die diep onder de indruk is van deze heiligheid, de majesteit van God. Hij wordt geroepen door God en krijgt een visioen. 'Ik zag de Heere, zittend op een hoge troon. De engelen die om de Heere heen stonden bedekten hun ogen en hun voeten. Zo heerlijk, machtig en heilig is Hij.' Jesaja begrijpt oog in oog met dat visioen, met deze God, hoe het er voor staat: 'Wee mij, ik verga, want ik ben vergeleken met deze God onrein, ik spreek onreine taal, ik leef temidden van onreine mensen. Nu moet ik sterven.' En deze nadruk op de heiligheid van God en zijn boosheid over zonde is niet alleen iets van het Oude Testament. Ook in het Nieuwe Testament komen we dat steeds weer tegen. In Hebrëenbrief lezen we hier ook iets over. Daar gaat het over mensen die zich blijven verzetten tegen de genade van God in Christus.

---

² Van de Beek, *Gespannen liefde; de relatie van God en mens*, Uitgeverij Kok, Kampen 2000, 102-104.

³ Stott, *The Cross of Christ*, InterVarsityPress, Leicester 2003, 107 e.v.

Die willens en wetens de liefde en genade van God voorbijgaan en dan schrijft de auteur: 'Want wij kennen Hem, Die gezegd heeft: Mij is de wrake, Ik zal het vergelden, spreekt de Heere. En wederom: De Heere zal Zijn volk oordelen. Vreselijk is het te vallen in de handen van de levende God.'

En nu neem ik deze tekst er niet bij om u bang te maken. Want hier gaat het om mensen die aan het offer van Jezus voorbijgaan en niets van Hem willen weten. Maar om te laten zien dat ook in het Nieuwe Testament deze kant aan de liefde van God zit. Hij kan de zonde niet verdragen en accepteren, omdat dit in strijd is met zijn wil, met zijn plan, met zijn hele wezen.

God is liefde, jazeker, in principe is dit voldoende. Hij bepaalt immers wat liefde is. Maar voor ons goede begrip, willen we aan het voorgaande recht doen, is het goed om er een woordje aan toe te voegen: God is Heilige Liefde⁴. Met die twee woorden is het karakter van God getekend. Zo leren we God ook kennen in het OT en in het NT, zo leren we God kennen in het kruis van Jezus Christus. Het belangrijkste antwoord op de vraag waarom God niet gewoon kan vergeven zonder kruis en straf en oordeel is: omdat Hij heilige Liefde is. God kan niet zomaar over de zonden heen stappen, omdat Hij dan geen recht doet aan Zichzelf⁵.

Hoe zou je het karakter van God willen omschrijven? Nou, als Heilige liefde. Zo is Hij. Dat is een goede samenvatting, ook al blijft het bij menselijke omschrijvingen en dus beperkt!, van heel de Bijbelse boodschap. Laten we dat eens onthouden. Voor het gemak stellen we ons dit vaak voor als twee kanten in God. 'Hij is heilig, maar Hij is ook liefde', zeggen we dan. Natuurlijk zeggen we dit dan om het wat beter te kunnen begrijpen. Maar eigenlijk zou je dus dat woordje 'maar' nog weg moeten laten. Want in het kruis zien we het allebei tegelijk, zonder 'maar'. Hij is Heilige Liefde of met andere woorden: Hoog verheven, laag neergedaald. Hij is onvoorstelbaar ver weg en ongelofelijk dichtbij. Hij is een verterend vuur en een warme gloed. Hij is Heilig, Hij is Liefde, Hij is Heilige Liefde.

Als je met het kruis van Christus op je netvlies dan nog zegt: ik vind dat God gewoon moet vergeven en niet zo moeilijk moet doen. Ik vind het allemaal maar een beetje overdreven', dan heb je nog weinig begrepen van het karakter van God.

---

⁴ Berkhof, *Christelijk geloof; een inleiding in de geloofsleer*, Uitgeverij Callenbach, Nijkerk 1997, 121-136.

⁵ Stott, *The Cross of Christ*, 129-132.

Als één ding uit de Bijbel duidelijk wordt dan wel dit, dat 'vergeven van zonden' een gigantisch probleem is voor Hem. Het brengt een enorm innerlijk conflict in Hem teweeg. Daarvan lezen we iets in Hosea 11. Menselijkerwijs gesproken, maar het is een beeld uit de Bijbel, wordt God heen en weer geslingerd tussen zijn liefde voor mensen en zijn heiligheid. In de eerste zeven verzen van Hosea 11 krijgen we een blik in het hart van God die door mensen vernederd is. Het heeft zijn woede opgewekt. Hij heeft zich hard gemaakt voor zijn volk, maar stank voor dank gekregen. In zijn Heiligheid heeft Hij hen gestraft. Tegelijk lezen we dan in vers 8 tot 10 dat de Heere ook bewogen blijft over Zijn ongehoorzame kind. Je hoort de liefde en de ontferming en het geduld. 'Hoe zou ik je altijd kunnen blijven straffen!?'

In zijn Heiligheid zegt God: hoe zou ik ze niet straffen! In zijn liefde zegt Hij: hoe zou ik boos blijven! Een geweldig dilemma, een probleem voor een God wiens karakter beschreven kan worden als heilige Liefde.

In het kruis van Christus zien we nu deze Heilige Liefde van God terugkomen. Hij kan de zonde niet uitstaan. Hij kan het niet, omdat Hij dan niet trouw aan zichzelf zou zijn. Daarom komt op Golgotha zijn oordeel over alle ongerechtigheid van mensen tot volle ontlading.

Tegelijkertijd komt op Golgotha zijn liefde helemaal tot uitdrukking, want het diepste dat gezegd moet worden is: Hij draagt de toorn over de zonde zelf, in Christus, waarlijk God en waarlijk mens. God zorgt er zelf voor dat Hij met zichzelf in het reine komt. Hij zorgt er zelf voor dat Hij recht aan zijn karakter doet.

Daarom hebben mensen die een beetje schamper zeggen: 'God wil zeker bloed zien', er ook nog niet zo veel van begrepen van wat er op Golgotha gebeurt. Want het bloed dat vloeit, het leven dat gegeven wordt, is God's eigen vlees en bloed: Jezus Christus.

Wij staan erbij en we kijken er naar. Het kruis van Jezus Christus toont ons het karakter van God. Hij is Heilige Liefde. Hij veroordeelt mijn hele bestaan, mijn zonden, geen eentje ziet Hij door de vingers. Hij vernietigt de zonden, Hij vernietigt de zondaar, omdat zonden en God, zondaar en Heilige Liefde nu eenmaal niet samengaan. Hij toont mij tegelijk zijn onuitsprekelijke trouw en liefde, want Hij vernietigt zichzelf in Jezus Christus en schenkt een ieder die dit gelooft zijn Vrede.

Het kruis van Jezus Christus toont ons het karakter van God. Hij is Heilig, Rechtvaardig, heerlijk, vol van majesteit, verheven. Ik sta met de mond vol tanden en kan alleen maar met

Jesaja mee stamelen: 'wee mij, ik verga, want ik ben onrein en woon in het midden van onreine mensen.'

Hij is liefde. Hij is hoog verheven en buigt zich in de diepte. Hij kust mij en **verzoent** mijn zonden. Hij is een verterend vuur en nodigt mij uit om mij te koesteren in de warme gloed van zijn liefde. Hij is ver weg en tegelijkertijd onvoorstelbaar dichtbij. Hij is in mij, naast mij, boven mij, om mij heen, voor eeuwig.

Het kruis van Christus toont ons het karakter van God. Hij is Heilige Liefde.

Wij aanbidden Hem met heel ons hart: 'Heer onze God, niemand is als U!'

Amen.